การส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก
ในภาคสมัครใจ:
นโยบายด้านตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ
TGO
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
GP-SCG_18May07

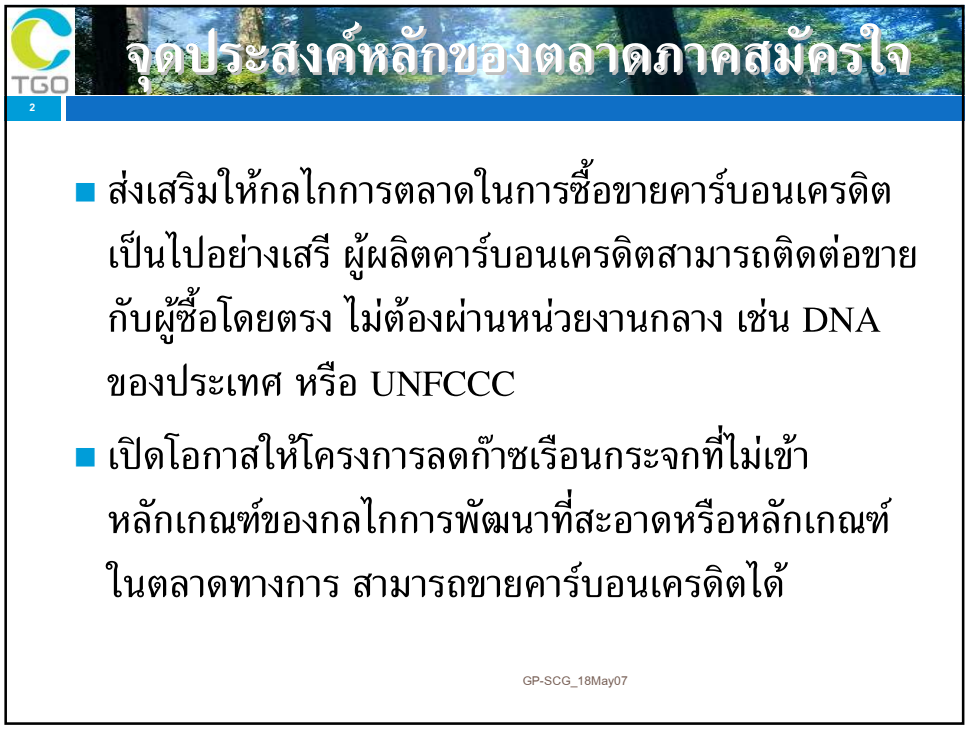
จุดประสงค์หลักของตลาดภาคสมัครใจ
TGO
2
ส่งเสริมให้กลไกการตลาดในการซื้อขายคาร์บอนเครดิตเป็นไปอย่างเสรี ผู้ผลิตคาร์บอนเครดิตสามารถติดต่อขายกับผู้ซื้อโดยตรง ไม่ต้องผ่านหน่วยงานกลาง เช่น DNA ของประเทศ หรือ UNFCCC
เปิดโอกาสให้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ของกลไกการพัฒนาที่สะอาดหรือหลักเกณฑ์ในตลาดทางการ สามารถขายคาร์บอนเครดิตได้
GP-SCG_18May07

ผู้ซื้อ VERs ในตลาดภาคสมัครใจ

3

- เสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (CSR) และชดเชยคาร์บอน (Offsetting) สำหรับโครงการ/องค์กรที่มีกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นจำนวนมาก
- เตรียมการไว้เผื่อในอนาคตอาจถูกบังคับให้ทำการลดก๊าซเรือนกระจก

GP-SCG_18May07

มาตรฐานของตลาดภาคสมัครใจ

4

- โครงการที่ขายคาร์บอนเครดิตในตลาดภาคสมัครใจมากกว่าร้อยละ 90 จะดำเนินงานตามมาตรฐานที่จัดทำขึ้นโดยองค์กรกลาง ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 18 มาตรฐาน
- มาตรฐานที่มีผู้ใช้มากที่สุดคือมาตรฐาน VCS (Voluntary Carbon Standard) ซึ่งครองส่วนแบ่งร้อยละ 35 ของปริมาณซื้อขายทั้งหมด

GP-SCG_18May07

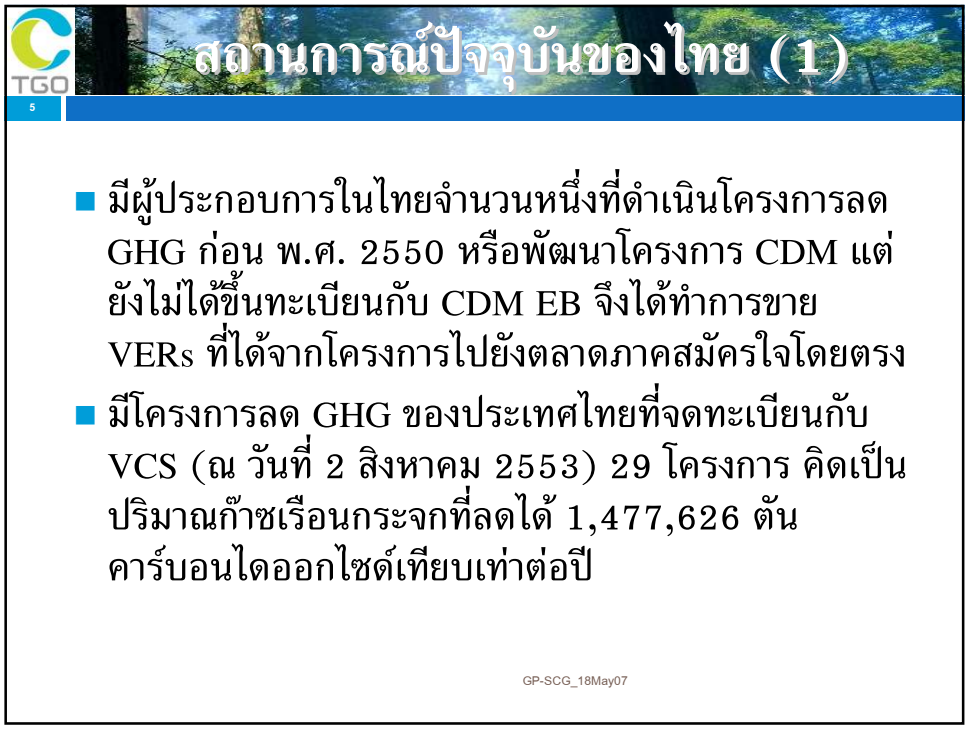
TGO
สถานการณ์ปัจจุบันของไทย (1)
5
มีผู้ประกอบการในไทยจำนวนหนึ่งที่ดำเนินโครงการลด GHG ก่อน พ.ศ. 2550 หรือพัฒนาโครงการ CDM แต่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับ CDM EB จึงได้ทำการขาย VERs ที่ได้จากโครงการไปยังตลาดภาคสมัครใจโดยตรง
มีโครงการลด GHG ของประเทศไทยที่จดทะเบียนกับ VCS (ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2553) 29 โครงการ คิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ 1,477,626 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
GP-SCG_18May07

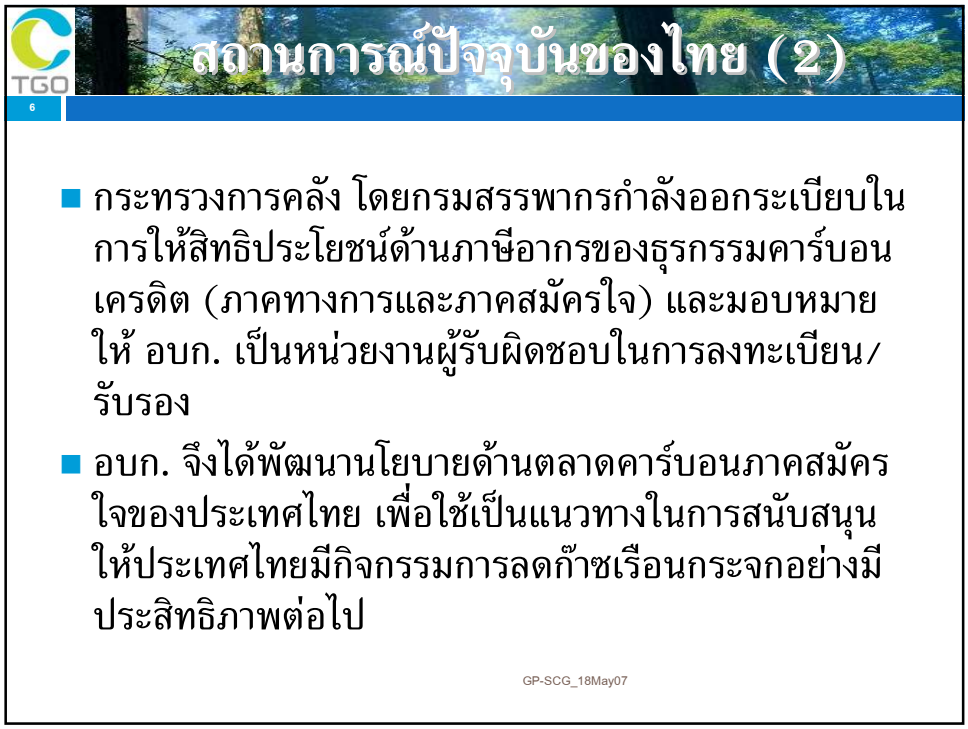
TGO
สถานการณ์ปัจจุบันของไทย (2)
6
กระทรวงการคลัง โดยกรมสรรพากรกำลังออกระเบียบในการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรของธุรกรรมคาร์บอนเครดิต (ภาคทางการและภาคสมัครใจ) และมอบหมายให้ อบก. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการลงทะเบียน/รับรอง
อบก. จึงได้พัฒนานโยบายด้านตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนให้ประเทศไทยมีกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
GP-SCG_18May07

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7

- สร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อย GHG ของภาคส่วนต่าง ๆ จากรายได้ที่ได้รับจากการขายคาร์บอนเครดิต
- สร้างทางเลือกให้กับผู้พัฒนาโครงการที่ประสงค์จะดำเนินโครงการลดการปล่อย GHG ตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด แต่ดำเนินการไม่ได้
- ลดแรงกดดันจากมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศ
- สามารถรวบรวมปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (ที่ไม่ผ่านกระบวนการรับรองจาก UNFCCC) ของประเทศไทย และช่วยให้รายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

GP-SCG_18May07

หลักการที่ใช้ในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ (1)

8

- ต้องไม่ทำให้อุตสาหกรรมไทยเสียเปรียบในเชิงการแข่งขันในตลาดโลก และต้องเป็นการเพิ่มโอกาสทางการค้าการลงทุนให้กับประเทศ
- อบก. ทำหน้าที่เป็นผู้จัดทำระบบบันทึกคาร์บอนเครดิต และมีหน้าที่ในการรับจดบันทึกข้อมูลคาร์บอนเครดิตและการเปลี่ยนเจ้าของเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินระบบการค้าคาร์บอนเครดิต
- ผู้ผลิตคาร์บอนเครดิตและผู้รับซื้อ สามารถซื้อขายคาร์บอนเครดิตอย่างเสรี ผ่านนายหน้าหรือบริษัทเอกชนที่จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางและดำเนินระบบตลาดซื้อขายระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่มีการควบคุมจากหน่วยงานภาครัฐ

GP-SCG_18May07

หลักการที่ใช้ในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ (2)

9

- ราคาซื้อขายคาร์บอนเครดิต เป็นไปตามความต้องการของตลาดและการอ้างอิงราคาจากตลาดที่เกี่ยวข้อง ปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานภาครัฐ ยกเว้นกรณีที่ต้องการสนับสนุนให้เกิดปริมาณซื้อขายจำนวนมากในราคาที่เหมาะสม
- ต้องคำนึงถึงโอกาสในการขายคาร์บอนเครดิตไปยังต่างประเทศที่มีระบบใกล้เคียงกันด้วย เพื่อนำเงินตราเข้าประเทศ

GP-SCG_18May07

แนวทางการส่งเสริมตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ

10

- อบก. จะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนให้เกิดระบบการจดทะเบียนปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการดำเนินโครงการฯ และการสร้างแรงจูงใจผ่านทางการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรจากรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต
- อบก. จะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนให้มีการสร้างตลาดทุนหรือกองทุนคาร์บอนเครดิตของประเทศไทย (Thailand Carbon Fund) เพื่อให้การซื้อขายคาร์บอนเครดิตมีความคล่องตัวและมีการประกันราคาในระดับหนึ่ง

GP-SCG_18May07

รูปแบบการส่งเสริมตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ

11

- การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจก และขาย VERs ให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศ
- การพัฒนาตลาดภาคสมัครใจในประเทศไทย โดยซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกตามแผนงานลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMA)

GP-SCG_18May07

1. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดทำโครงการลดGHG และขาย VERs ให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศ

12

- **สร้างแรงจูงใจ**
  - กรมสรรพากรกำลังออกระเบียบในการให้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการจำหน่ายคาร์บอนเครดิตที่ได้จากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคสมัครใจ (VERs) ใน 3 รอบระยะเวลาบัญชี นับตั้งแต่ปีแรกที่ผู้ประกอบการขึ้นทะเบียนขอการรับรองการดำเนินโครงการกับ อบก.
  - กระทรวงการคลังบรรจุเรื่อง Thailand Carbon Fund ไว้ในแผนพัฒนาตลาดทุนไทย พ.ศ. 2553-2557 และมอบหมายให้ อบก. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและติดตามแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
- **สร้างระบบการรับรองการซื้อขาย VERs**
- **สร้างระบบบันทึกการซื้อขาย VERs (National VERs Registry)**

GP-SCG_18May07

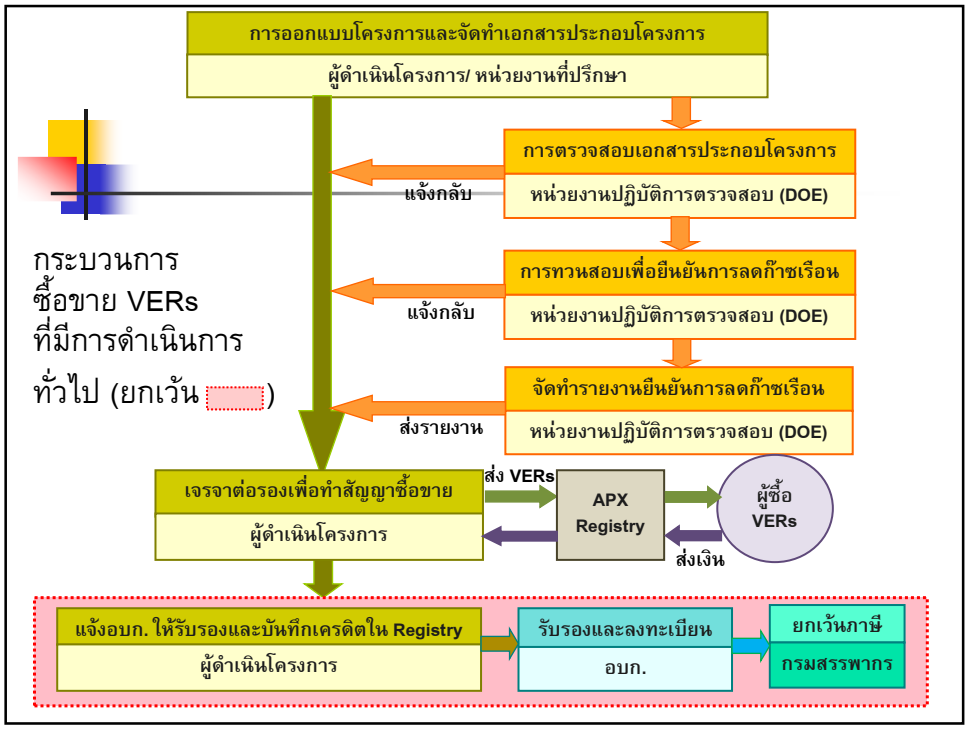
การออกแบบโครงการและจัดทำเอกสารประกอบโครงการ
ผู้ดำเนินโครงการ/ หน่วยงานที่ปรึกษา
การตรวจสอบเอกสารประกอบโครงการ
หน่วยงานปฏิบัติการตรวจสอบ (DOE)
แจ้งกลับ
การทวนสอบเพื่อยืนยันการลดก๊าซเรือน
หน่วยงานปฏิบัติการตรวจสอบ (DOE)
แจ้งกลับ
จัดทำรายงานยืนยันการลดก๊าซเรือน
หน่วยงานปฏิบัติการตรวจสอบ (DOE)
ส่งรายงาน
กระบวนการ
ซื้อขาย VERs
ที่มีการดำเนินการ
ทั่วไป (ยกเว้น)
เจรจาต่อรองเพื่อทำสัญญาซื้อขาย
ผู้ดำเนินโครงการ
ส่ง VERs
APX
Registry
ส่งเงิน
ผู้ซื้อ
VERs
แจ้งอบก. ให้รับรองและบันทึกเครดิตใน Registry
ผู้ดำเนินโครงการ
รับรองและลงทะเบียน
อบก.
ยกเว้นภาษี
กรมสรรพากร

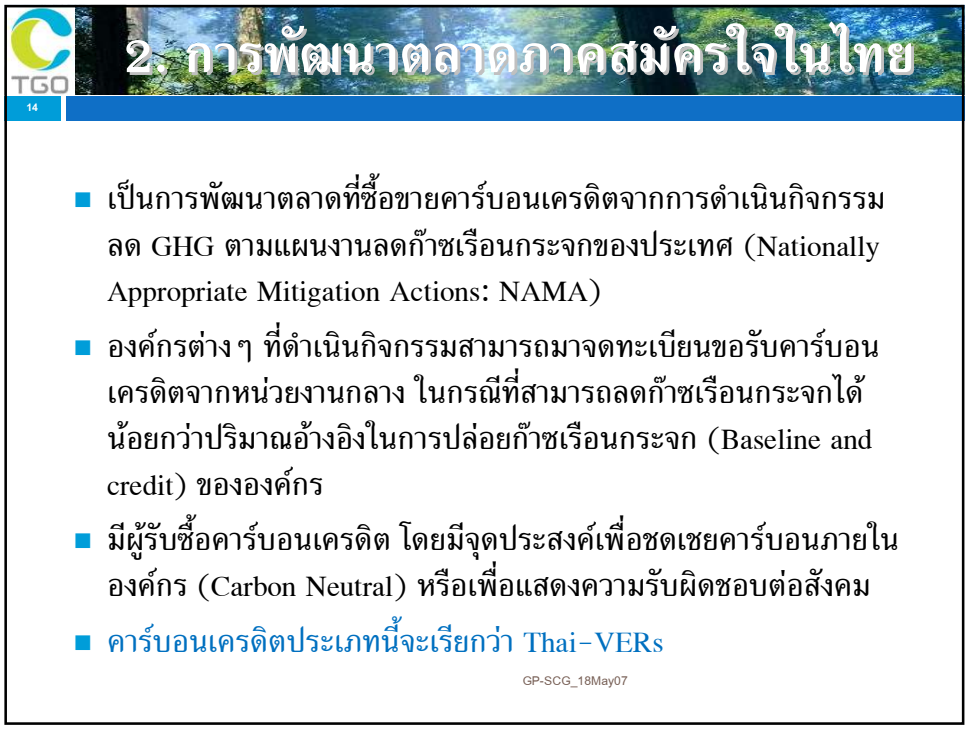
TGO
14
2. การพัฒนาตลาดภาคสมัครใจในไทย
เป็นการพัฒนาตลาดที่ซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากการดำเนินกิจกรรมลด GHG ตามแผนงานลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMA)
องค์กรต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรมสามารถมาจดทะเบียนขอรับคาร์บอนเครดิตจากหน่วยงานกลาง ในกรณีที่สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้น้อยกว่าปริมาณอ้างอิงในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Baseline and credit) ขององค์กร
มีผู้รับซื้อคาร์บอนเครดิต โดยมีจุดประสงค์เพื่อชดเชยคาร์บอนภายในองค์กร (Carbon Neutral) หรือเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม
คาร์บอนเครดิตประเภทนี้จะเรียกว่า Thai-VERs
GP-SCG_18May07

องค์ประกอบของตลาด (1)

15

1. หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนกิจกรรม และจัดทำระบบบันทึก Thai-VER

- ระยะแรก อบก. อาจรับหน้าที่นี้เพื่อสนับสนุนให้เกิดตลาด
- ต้องจัดจ้างบุคลากรหรือจัดตั้งคณะทำงานเพิ่มเติม เพื่อ
  - พิจารณาให้การรับรองคาร์บอนเครดิตที่ได้จากโครงการ
  - รับจดบันทึกข้อมูลคาร์บอนเครดิตและการเปลี่ยนเจ้าของเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินระบบการค้าคาร์บอนเครดิต

GP-SCG_18May07

องค์ประกอบของตลาด (2)

16

2. ผู้ขาย Thai-VERs หรือผู้ผลิตคาร์บอนเครดิต

- ระยะแรก มุ่งเน้นไปยังโครงการที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุน
  - เทศบาลหรือชุมชนท้องถิ่น : จัดทำโครงการผลิตไฟฟ้าจากของเสียชุมชน หรือ การดำเนินกิจกรรมตามแนวคิด Low-carbon city
  - หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนท้องถิ่น : ดำเนินโครงการฟื้นฟูป่าหรือปลูกป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและลดความเสื่อมโทรมของป่า ตามเป้าหมายที่รัฐตั้งไว้
  - หน่วยงานที่มีการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เนื่องจากมีปริมาณอ้างอิงในการปล่อย GHG – ง่ายที่สร้างกิจกรรมลด GHG

GP-SCG_18May07

องค์ประกอบของตลาด (3)

17

3. ผู้รับซื้อคาร์บอนเครดิต

- องค์กรธุรกิจที่ต้องการทำ CSR
- องค์กรที่มีนโยบาย Carbon Neutral
- กลยุทธ์จูงใจ
  - การจัดทำมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา
  - การได้รับใบประกาศเกียรติคุณจาก อบก.

GP-SCG_18May07

องค์ประกอบของตลาด (4)

18

4. หน่วยงานตรวจสอบและทวนสอบข้อมูล

- สถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยต่าง ๆ ที่มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการตรวจวัดและการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ
- ทำหน้าที่ตรวจสอบเอกสารและวิธีการคำนวณ การตรวจสอบ การทวนสอบข้อมูลก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ และรายงานผลต่อ อบก. (MRV)
- อาจพัฒนามาตรฐานมงกุฎไทย (Crown Standard) สำหรับเมืองคาร์บอนต่ำที่ผ่านการตรวจสอบ การทวนสอบข้อมูลก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ และรายงานผลของ อบก.

GP-SCG_18May07

องค์ประกอบของตลาด (5)

19

5. นายหน้าหรือบริษัทเอกชนที่จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางและดำเนินระบบตลาดซื้อขายระบบอิเล็กทรอนิกส์

(Electronics Exchange-based)

- ระบบนี้ต้องเชื่อมโยงกับระบบการขึ้นทะเบียนและการบันทึกคาร์บอนเครดิตของ อบก.

GP-SCG_18May07

ข้อดี

20

- เหมาะสำหรับประเทศไทย เนื่องจากปัจจุบันไทยยังขาดข้อมูลปริมาณการปล่อย GHG ในระดับสาขาการผลิต ทำให้ไม่สามารถกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศและรายสาขาได้ ทำให้ยากต่อการสร้างระบบ cap-and-trade ภายในประเทศ
- มีความเป็นไปได้ที่จะระดมทุนจากภาคธุรกิจเพื่อมาทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกบางประเภทที่รัฐต้องการสนับสนุน ซึ่งหากจะทำเป็นโครงการ CDM แล้วอาจไม่คุ้มทุน
- สามารถสร้างหน่วยงานตรวจสอบและทวนสอบข้อมูลสำหรับตลาดสมัครใจภายในประเทศได้

GP-SCG_18May07

ข้อเสีย

21

- ความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิตที่ได้จากโครงการลด GHG ภาคสมัครใจ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานจากองค์กรกลางอื่น ๆ ทั้งนี้ ความน่าเชื่อถือดังกล่าวขึ้นกับการจัดทำมาตรฐานในการตรวจติดตาม การทวนสอบ และการรายงานผลของไทย
- จำนวนของผู้ซื้อคาร์บอนเครดิต อาจมีไม่มากพอที่จะหมุนกลไกตลาด

GP-SCG_18May07

กระบวนการขึ้นทะเบียนโครงการและการขอการรับรอง Thai-VERs

22

	ระยะวางแผน				ระยะดำเนินการ		
	เตรียมการ	ตรวจสอบ	อนุมัติ	ขึ้นทะเบียน	ตรวจติดตาม	ทวนสอบ	ออกใบรับรอง
	เริ่มต้น						สิ้นสุด
หน่วยงาน	ขั้นตอน						
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก				7. ดำเนินการขึ้นทะเบียนโครงการ			12. ให้การรับรอง Thai-VERs
คณะกรรมการขึ้นทะเบียนและรับรองThai-VERs			5. ประเมินผลการตรวจสอบ			11. ประเมินผลการทวนสอบ	
สำนักวิเคราะห์และรับรองโครงการ			4. รับ PDD และรายงานผลการตรวจสอบเอกสาร	6. บริหารจัดการด้านการขึ้นทะเบียน	9. รับรายงานผลการตรวจติดตาม	10. รับรายงานผลการทวนสอบและใบสมัคร	
หน่วยงานตรวจสอบที่ได้รับการรับรอง		2. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบเอกสาร				9. ดำเนินการทวนสอบข้อมูลและจัดทำใบสมัครขอรับการรับรอง	
ผู้พัฒนาโครงการ	1. จัดทำเอกสารประกอบโครงการ (PDD) และแจ้งขอรับการตรวจสอบ		3. ส่ง PDD พร้อมรายงานผลการตรวจสอบเอกสาร		8. จัดทำรายงานผลการตรวจติดตามการลดก๊าซเรือนกระจกและแจ้งขอรับการทวนสอบ		13. นำไปขายให้กับผู้ซื้อในตลาดได้

GP-SCG_18Ma

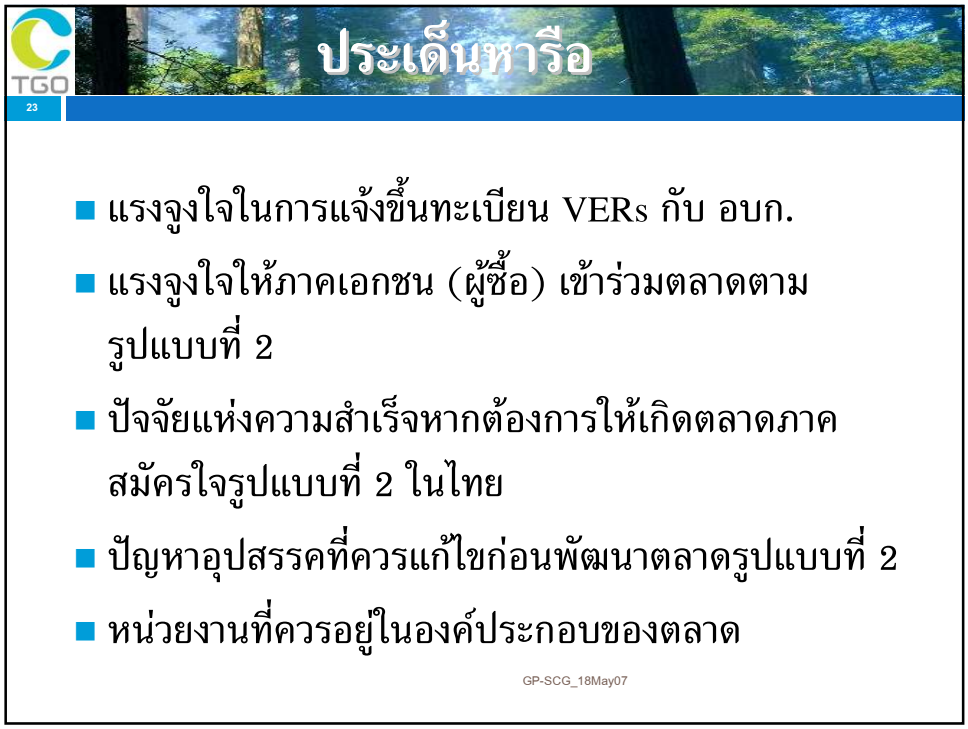
TGO
23
ประเด็นหารือ
แรงจูงใจในการแจ้งขึ้นทะเบียน VERs กับ อบก.
แรงจูงใจให้ภาคเอกชน (ผู้ซื้อ) เข้าร่วมตลาดตามรูปแบบที่ 2
ปัจจัยแห่งความสำเร็จหากต้องการให้เกิดตลาดภาคสมัครใจรูปแบบที่ 2 ในไทย
ปัญหาอุปสรรคที่ควรแก้ไขก่อนพัฒนาตลาดรูปแบบที่ 2
หน่วยงานที่ควรอยู่ในองค์ประกอบของตลาด
GP-SCG_18May07